

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ –
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ & ΕΥΘΥΝΗ
Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα

Πολλοί πολιτισμοί, ένα ψηφιδωτό - Πολίτες της Γης

Ελευθερία Αργυρού

Φιλοσοφία –Σκοπιμότητα προγράμματος

Στο παρόν πρόγραμμα δίνεται η ευκαιρία στους μαθητές να έρθουν σε επαφή με βασικές έννοιες όπως είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα και η διαπολιτισμικότητα, αλλά και να αναπτύξουν θετική στάση απέναντι στη διαφορετικότητα και τον πλουραλισμό στο σχολείο και την κοινωνία. Οι μαθητές μέσα από δραστηριότητες συζητούν για τα ανθρώπινα δικαιώματα, την κοινωνική δικαιοσύνη και προτείνουν λύσεις για την καταπολέμηση των κοινωνικών ανισοτήτων, αλλά και για την πρόσβαση όλων σε ίσες ευκαιρίες. Στόχοι του προγράμματος είναι η ενεργητική συμμετοχή των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία, η ανάπτυξη της ενσυναίσθησης, της προσαρμοστικότητας, αλλά και των επικοινωνιακών δεξιοτήτων των μαθητών. Απώτερος στόχος είναι η δημιουργία κλίματος διαπολιτισμικής επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης, ώστε οι μαθητές να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα σχετικά με το πολιτισμικό κεφάλαιο και την πολιτισμική ταυτότητα των συμμαθητών τους. Η συνύπαρξη εδραιώνεται σε μια προοπτική αλληλεγγύης μεταξύ ατόμων που αντιμετωπίζουν ισότιμα τα διαφορετικά πολιτισμικά υπόβαθρα. Μέσα από καλές πρακτικές διδασκαλίας οι μαθητές ανακαλύπτουν την αξία του διαφορετικού ως παράγοντα ολόπλευρης ανάπτυξης των προσωπικοτήτων και δημοκρατικής λειτουργίας της κοινωνίας.

Η συζήτηση των παραμέτρων που επιδρούν αρνητικά στην αποδοχή του διαφορετικού μέσα από μια πορεία δημοκρατικού διαλόγου βοηθά τους μαθητές να αναθεωρήσουν προκαταλήψεις και στερεότυπα και να συνειδητοποιήσουν ότι όλοι είναι πολίτες του κόσμου που συνυπάρχουν και συνεργάζονται, ώστε να ανταπεξέλθουν στις προκλήσεις και τα προβλήματα και προετοιμάζουν το μέλλον με αισιοδοξία και όραμα.

Το παρόν πρόγραμμα έχει μαθητοκεντρικό χαρακτήρα και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα μπαίνουν στο κέντρο του σχεδιασμού μάθησης. Ο εκπαιδευτικός αναλαμβάνει ρόλο συμβουλευτικό και καθοδηγητικό δημιουργώντας υποστηρικτικό κλίμα συνεργασίας και ενθάρρυνσης. Χρειάζεται να αντιλαμβάνεται τις δυσκολίες που πιθανώς αντιμετωπίζουν οι μαθητές του και να προσαρμόζει τις δραστηριότητες εφαρμόζοντας εναλλακτικές διδακτικές στρατηγικές και πρακτικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας.

Οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά σε δραστηριότητες σε μια βάση ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας και η γνώση αποκτά νόημα καθώς ασχολούνται με θέματα που τους ενδιαφέρουν. Βασικός στόχος του προγράμματος είναι η απόκτηση και η ενίσχυση των κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων των μαθητών, χωρίς όμως να παραγκωνίζονται οι γνωστικοί στόχοι. Η κύρια στόχευση του προγράμματος αφορά στις δεξιότητες μάθησης του 21^{ου} αιώνα (4c's) και συγκεκριμένα την κριτική σκέψη (Critical thinking), το δημοκρατικό διάλογο και τη συνεργασία (Collaboration), τη δημιουργική συμμετοχή των μαθητών (Creativity) και την επικοινωνία και διάχυση της γνώσης (Communication). Η στροφή προς αυτούς τους στόχους συμβαδίζει με τις απαιτήσεις των σύγχρονων Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών, καθώς περιλαμβάνει δεξιότητες που καλύπτουν ένα ευρύ πεδίο ανάπτυξης στάσεων και απόκτησης ικανοτήτων. Οι στόχοι αυτοί λειτουργούν ενισχυτικά στην ανάπτυξη μιας σύγχρονης αντίληψης σχετικής με την προετοιμασία

των μαθητών ως μελλοντικών πολιτών, που αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και δρουν με γνώμονα τη διαφύλαξη των πολιτιστικής κληρονομιάς και το όφελος για το συνάνθρωπο και την κοινωνία. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στις δεξιότητες της ευελιξίας και της προσαρμοστικότητας, αλλά και στην απόκτηση επιπλέον δεξιοτήτων ψηφιακής επικοινωνίας και δημιουργικότητας. Σε αυτή τη φιλοσοφία οι μαθητές επεξεργάζονται και προτείνουν τρόπους για τη διασφάλιση της ισότητας, της δημοκρατίας, της προσωπικής ανάπτυξης.

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Οι μαθητές έχουν συναντήσει τις έννοιες του πολιτισμού, της πολιτισμικής ταυτότητας, της πολιτιστικής κληρονομιάς, της διαφορετικότητας στα γνωστικά αντικείμενα της Ιστορίας, της Νεοελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας, της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής και της Οικιακής Οικονομίας, Επίσης, μεγάλο ποσοστό των μαθητών έχουν εμπειρίες από την καθημερινή τους ζωή, που σχετίζονται με την πολιτισμική ταυτότητα μιας ομάδας που ζει σε ένα τόπο, καθώς έχουν έρθει σε επαφή με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τα έθιμα, τις συνήθειες, τις γιορτές των τόπων καταγωγής ατόμων του συγγενικού ή/και του φιλικού τους περιβάλλοντος. Το νέο που προτείνεται στο παρόν πρόγραμμα, πέρα από την ενίσχυση της προϋπάρχουσας γνώσης, είναι η δημιουργία νέων εμπειριών και νοητικών σχημάτων, μέσα από ένα πρίσμα βιωματικής μάθησης που έχει ως στόχευση τις δεξιότητες μάθησης του 21^{ου} αιώνα (4C's).

Ο εκπαιδευτικός πριν την υλοποίηση του προγράμματος χρειάζεται να έχει προετοιμάσει ή/και να έχει επιλέξει κατάλληλο εποπτικό υλικό, πέρα από το εδώ προτεινόμενο, όπως φωτογραφίες, ιστοσελίδες, δικτυακούς τόπους, βίντεο, που θα χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία πρόκλησης ενδιαφέροντος, πηγές πληροφόρησης των μαθητών ή/και ως εργαλεία πραγματοποίησης εργασιών (εργαλεία Web2.0). Επιπλέον είναι απαραίτητη η πρόσβαση σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές ή/και συσκευές κινητής τηλεφωνίας με σύνδεση στο διαδίκτυο. Σε κάθε περίπτωση οι δραστηριότητες που περιέχονται στο πρόγραμμα είναι ενδεικτικές και επιδιώκεται η αυτονομία του εκπαιδευτικού, ώστε η επιλογή των διδακτικών μεθόδων, στρατηγικών και εργαλείων να ταιριάζει στις απαιτήσεις, τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες των μαθητών του.

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων: Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ.....	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:2021-2022
Θεματική	Ενδιαφέρομαι και ενεργώ – Κοινωνική συναίσθηση και ευθύνη	Υποθεματική	Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Δευτεροβάθμια/Γ Γυμνασίου		
Τίτλος	Πολλοί πολιτισμοί, ένα ψηφιδωτό - Πολίτες της Γης		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Δεξιότητες μάθησης του 21 ^{ου} αιώνα (4C's) Δεξιότητες ζωής		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	Κοινωνική συνοχή μέσα από τη διαπολιτισμικότητα και την αποδοχή της πολιτισμικής ετερότητας		

Εργαστήριο/τίτλος: Ας γνωριστούμε -ποιοι είμαστε;

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Οι μαθητές επιδιώκεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● εργάζονται σε ένα υποστηρικτικό και φιλικό περιβάλλον. ● αναπτύσσουν ισότιμες σχέσεις. ● εργάζονται με αλληλεγγύη σε ομάδες. ● συνεργάζονται και να εμπιστεύονται. ● αναπτύσσουν δεξιότητες επικοινωνίας. ● εκφράζουν τα συναισθήματά τους. ● γνωρίζουν τον εαυτό τους και ενισχύουν την αυτοεκτίμηση τους. ● αναπτύσσουν την ικανότητα λόγου. 	<p>Το παιχνίδι διεξάγεται μέσα στην τάξη. Οι μαθητές χρησιμοποιούν το ονοματεπώνυμο τους για να φτιάξουν μία ακροστιχίδα. Σε κάθε γράμμα του ονοματεπώνυμου τους αντιστοιχίσουν μια λέξη που περιγράφει αυτό που τους αρέσει, όπως ένα φαγητό, ένα χρώμα, δραστηριότητες στον ελεύθερο χρόνο τους, τα συναισθήματά τους για το σχολείο κ.α. Ανακοινώνουν τα στοιχεία αυτά στην ολομέλεια. Οι μαθητές στη συνέχεια καλούνται να θυμηθούν κάποια από τα στοιχεία που ανέφεραν πριν οι συμμαθητές τους.</p>

Εργαστήριο/τίτλος: Πολιτισμός και πολιτισμική ταυτότητα

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Οι μαθητές επιδιώκεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • αναφέρουν τη γλώσσα, τη θρησκεία, την καταγωγή, τα έθιμα ως στοιχεία της πολιτισμικής ταυτότητας. • κατανοούν ότι η διαμόρφωση της πολιτισμικής ταυτότητας είναι δυναμική και όχι στατική. • κατανοούν την αξία της πολιτισμικής ταυτότητας στη ζωή των ανθρώπων. • υιοθετούν στάσεις αποδοχής της διαφορετικής ταυτότητας. • συμμετέχουν στη διερεύνηση και εντοπίζουν κοινά στοιχεία των πολιτισμικών ταυτοτήτων των λαών. • αντιλαμβάνονται τη διαφορετική ταυτότητα ως στοιχείο πλουραλισμού που γεννά την καινοτομία. • προβληματίζονται και προτείνουν λύσεις για τη διασφάλιση της ειρηνικής συνύπαρξης των λαών με ταυτόχρονη αποδοχή της διαφορετικότητας. 	<p>Πρόκληση ενδιαφέροντος Οι μαθητές συμμετέχουν σε παιχνίδι για να συνειδητοποιήσουν ότι οι άνθρωποι ανήκουν σε ομάδες με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά (αντιλαμβάνονται την έννοια της ταυτότητας ομάδας). Καλούνται να δημιουργήσουν ομάδες με βάση κάποιο κριτήριο που καθορίζεται από τον εκπαιδευτικό. Για παράδειγμα το χρώμα, το άθλημα, το μάθημα, το φαγητό που τους αρέσει περισσότερο. Οι μαθητές διαπιστώνουν ότι ενδέχεται να αλλάξουν ομάδα, όταν το κριτήριο αλλάζει.</p> <p>Διατύπωση υπόθεσης/προβληματισμός Οι μαθητές προβληματίζονται για τη διαφορά μεταξύ της ατομικής ταυτότητας και της πολιτισμικής ταυτότητας και για το αν ο πολιτισμός αναφέρεται στο άτομο ή στις ομάδες. Επίσης διατυπώνουν τη γνώμη τους για τα χαρακτηριστικά και τους παράγοντες που διαμορφώνουν την πολιτισμική ταυτότητα.</p> <p>Συλλογή πληροφοριών - δεδομένων Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες και πραγματοποιούν διαδικτυακή έρευνα για τα στοιχεία που ορίζουν την πολιτισμική ταυτότητα. Προσανατολίζονται σε στοιχεία όπως η κοινή καταγωγή, η γλώσσα, η θρησκεία, η μουσική, ο χορός, οι δεσμοί με ένα τόπο, οι αργίες που γιορτάζονται, η κουζίνα, τα αντικείμενα που χρησιμοποιούνται στην καθημερινότητά κ.α. Καταγράφουν τα ευρήματά τους.</p> <p>Συμπεράσματα Οι μαθητές καταλήγουν σε συμπεράσματα σχετικά με τη δυναμική της πολιτισμικής ταυτότητας των ομάδων και συνειδητοποιούν ότι αυτή αλλάζει μέσα στο χρόνο και επηρεάζεται από τις κοινωνικές, οικονομικές και άλλες συνθήκες.</p> <p>Γενικεύσεις Οι μαθητές καλούνται να επιχειρηματολογήσουν υπέρ ή κατά της άποψης ότι οι άνθρωποι που μεταναστεύσουν οφείλουν να αφομοιώσουν την ταυτότητα του τόπου προορισμού τους.</p> <p>Περαιτέρω δραστηριότητες Εντοπίζουν παραδείγματα επιρροής κάποιου αρχαίου πολιτισμού στη μουσική του τόπου τους.</p>

Εργαστήριο/τίτλος: Μιλώ για τον τόπο καταγωγής μου και μαθαίνω για τους τόπους καταγωγής των συνομηλίκων μου

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Οι μαθητές επιδιώκεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • κατανοούν τις ομοιότητες και τις διαφορές τους με τους συνομηλίκους τους. • επιχειρηματολογούν υπέρ της διατήρησης της πολιτισμικής ταυτότητας ως παράγοντα ειρηνικής συνύπαρξης και ανάπτυξης των λαών. • αποκτούν θετικά κίνητρα για την ενασχόληση με τη λαογραφία του τόπου τους. • επιλέγουν και να αξιολογούν με κριτική ματιά τα στοιχεία που συλλέγουν από την έρευνά τους. • ενημερώνονται για στάσεις ζωής διαφορετικές από τις δικές τους. • εξοικειώνονται με τις ψηφιακές πηγές πληροφόρησης. • αναπτύσσουν οργανωτικές ικανότητες. 	<p>Πρόκληση ενδιαφέροντος Οι μαθητές παρατηρούν εικόνες ανθρώπων που φορούν διαφορετικές παραδοσιακές στολές από διάφορες χώρες. Καταγράφουν τις παρατηρήσεις τους και τα συναισθήματά τους.</p> <p>Διατύπωση υπόθεσης/προβληματισμός Οι μαθητές προβληματίζονται για το αν υπάρχουν μόνο διαφορές στις συνήθειες, την καθημερινότητα, τα ενδιαφέροντα των λαών.</p> <p>Συλλογή πληροφοριών – δεδομένων Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες και περιγράφουν τις προσωπικές τους εμπειρίες. Πραγματοποιούν έρευνα για τον τρόπο ζωής σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας, όπως το πώς είναι οργανωμένη η εκπαίδευση, τις συνήθειες της καθημερινότητας, τα έθιμα, τις μεγάλες γιορτές, τους γάμους, το φαγητό, τα παιχνίδια των παιδιών, τόσο στην Ελλάδα όσο και σε άλλες χώρες.</p> <p>Συμπεράσματα Οι μαθητές καταγράφουν τα συμπεράσματά τους για τις ομοιότητες και τα κοινά χαρακτηριστικά των συνηθειών, των εθίμων σε διάφορους πολιτισμούς που ενδεχομένως υποδεικνύουν και την κοινή καταγωγή.</p> <p>Γενικεύσεις: Οι μαθητές καλούνται να σκεφτούν αν είναι σημαντική η διατήρηση των εθίμων των ανθρώπων που μεταναστεύουν και στον τόπο και τις χώρες προορισμού τους, προτείνουν τρόπους προστασίας και διατήρησης των εθίμων.</p> <p>Περαιτέρω δραστηριότητες: Οι μαθητές συγκεντρώνουν στοιχεία για την πόλη/χωριό καταγωγής τους και τα χρησιμοποιούν για να φτιάξουν ένα σύντομο ταξιδιωτικό οδηγό τον οποίο μοιράζουν στο σχολείο και το καταθέτουν στη βιβλιοθήκη σε έντυπη μορφή και αναρτούν το υλικό στην ιστοσελίδα του σχολείου.</p>

Εργαστήριο/τίτλος: Έργα τέχνης και παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Οι μαθητές επιδιώκεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • εξηγούν τους λόγους για τους οποίους τα έργα τέχνης και τα μνημεία είναι μέρος της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. • συνδέουν τα έργα τέχνης με το κοινωνικό γίνεσθαι. • επιχειρηματολογούν υπέρ της διατήρησης του χαρακτήρα των μνημείων. • προτείνουν λύσεις και μέτρα προστασίας των έργων τέχνης και των μνημείων. • παίρνουν αποφάσεις με κριτική σκέψη. • αναπτύσσουν δεξιότητες ενεργού πολίτη. 	<p>Πρόκληση ενδιαφέροντος: Οι μαθητές παρατηρούν εικόνες μνημείων, έργα υφαντικής τέχνης από την Κρήτη, αμπελώνες της Σαντορίνης. Καταγράφουν τα στοιχεία που τους εντυπωσιάζουν και τα συναισθήματα τους. Διατυπώνουν τη γνώμη τους για το πως συνδέονται τα αντικείμενα της παρατήρησής τους.</p> <p>Διατύπωση υπόθεσης/προβληματισμός Οι μαθητές προβληματίζονται για την αξία των έργων τέχνης και των μνημείων ως ενισχυτές της ιστορικής μνήμης. Διατυπώνουν την άποψή τους για το αν τα έργα τέχνης είναι αποκομμένα από το κοινωνικό γίνεσθαι.</p> <p>Συλλογή πληροφοριών - δεδομένων Οι μαθητές χωρισμένοι σε ομάδες πραγματοποιούν διαδικτυακή έρευνα για μνημεία και έργα τέχνης που τους ενδιαφέρουν. Συλλέγουν φωτογραφίες καταγράφουν στοιχεία για την περίοδο κατασκευής τους, τον πολιτισμό που άκμαζε την περίοδο κατασκευής τους, τα εντοπίζουν στον παγκόσμιο χάρτη, τα συνδέουν με τα έθιμα, τη θρησκεία, τις ιδιαίτερες κοινωνικοπολιτικές συνθήκες της εποχής.</p> <p>Συμπεράσματα Οι μαθητές καταγράφουν τα συμπεράσματά τους για την αξία των μνημείων και των έργων τέχνης στη διατήρηση της ιστορικής μνήμης και την ανάπτυξη των χωρών.</p> <p>Γενικεύσεις Οι μαθητές επιχειρηματολογούν υπέρ ή κατά της πρόθεσης αλλαγής χρήσης ενός χώρου, ώστε να καλυφθούν ανάγκες της καθημερινότητας (π.χ. μετατροπή ενός παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κτηρίου σε ένα πολυώροφο χώρο στάθμευσης). Επίσης, καλούνται να προτείνουν λύσεις για την προστασία των μνημείων από τη ρύπανση ή τους πολέμους.</p> <p>Περαιτέρω δραστηριότητες: Οι μαθητές πραγματοποιούν έρευνα για την άυλη πολιτισμική κληρονομιά της UNESCO, τα κριτήρια κατάταξης των μνημείων και παραθέτουν παραδείγματα από τον ελλαδικό χώρο. Συλλέγουν τις εργασίες τους στο portfolio.</p>

Εργαστήριο/τίτλος: Διαφορετική καταγωγή, ίδια δικαιώματα-αποτίμηση σημερινών δεδομένων-κοινωνική ιδιότητα του πολίτη

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Οι μαθητές επιδιώκεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • κατανοούν το φαινόμενο και τους λόγους της μετανάστευσης. • αντιλαμβάνονται τον κοινωνικό αποκλεισμό που υφίστανται οι άνθρωποι λόγω της μετανάστευσης. • σέβονται τη διαφορετικότητα στο σχολείο και στο κοινωνικό τους περιβάλλον. • τάσσονται υπέρ της πρόσβασης σε ίσες ευκαιρίες εργασίας, αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης για όλους. • παίρνουν πρωτοβουλίες για τη διασφάλιση της αποδοχής της διαφορετικότητας στο σχολείο. • συμμετέχουν σε δημοκρατικό διάλογο και επιχειρηματολογούν. 	<p>Πρόκληση ενδιαφέροντος Οι μαθητές δημιουργούν συννεφόλεξα με τις λέξεις που σχετίζονται σύμφωνα με τους ίδιους με τη διαφορετική καταγωγή, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τους λόγους που αναγκάζουν τους ανθρώπους να μεταναστεύσουν.</p> <p>Διατύπωση υπόθεσης/προβληματισμός Οι μαθητές διατυπώνουν τις υποθέσεις τους σχετικά με το δικαίωμα του ανθρώπου στην προσωπική ελευθερία και ασφάλεια, το δικαίωμα στην υγεία, την εργασία. Προβληματίζονται για το αν τα δικαιώματα αυτά προσφέρονται ή πρέπει να προσφέρονται υπό προϋποθέσεις.</p> <p>Συλλογή πληροφοριών – δεδομένων Οι μαθητές πραγματοποιούν διαδικτυακή έρευνα για τους λόγους μετανάστευσης και την πρόσβαση των μεταναστών στην υγεία, την εκπαίδευση, την εργασία. Εντοπίζουν τα πιθανά προβλήματα, αλλά και τις ευκαιρίες που τους δίνονται.</p> <p>Συμπεράσματα Οι μαθητές καταγράφουν τα συμπεράσματά τους σχετικά με συνθήκες και τους παράγοντες που διαμορφώνουν και καθορίζουν τη θέση των μεταναστών στις χώρες προορισμού.</p> <p>Γενικεύσεις Οι μαθητές διερευνούν το φαινόμενο της εμπορίας ανθρώπων και προτείνουν λύσεις για την καταπολέμησή του σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο. Επίσης, προβληματίζονται για τους πιθανούς κινδύνους και προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες που μεταναστεύουν και προτείνουν λύσεις για την αντιμετώπιση της βίας που δέχονται στο ενδοοικογενειακό και το κοινωνικό περιβάλλον.</p> <p>Περαιτέρω δραστηριότητες: Οι μαθητές παίρνουν συνεντεύξεις από ανθρώπους που χρειάστηκε να μεταναστεύσουν και τις δημοσιεύουν, μετά από έγκριση, στο ιστολόγιο της τάξης.</p>

Εργαστήριο/τίτλος: Ενεργώ υπεύθυνα-ισότητα για όλους

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Οι μαθητές επιδιώκεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζουν την ατομική ευθύνη των πολιτών στη διασφάλιση της ισότητας και της δημοκρατίας. • αναλαμβάνουν δράση υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. • αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας για την αξία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. • προσαρμόζονται στις συνθήκες που κάθε φορά διαμορφώνονται και με συνεργασία να βρίσκουν λύσεις. • αξιοποιούν τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας με στόχο την ανταλλαγή απόψεων και τη διάχυση δράσεων. • αναπτύσσουν δεξιότητες επικοινωνίας. 	<p>Πρόκληση ενδιαφέροντος Οι μαθητές παρατηρούν φωτογραφίες από τη Βουλή των Ελλήνων. Καταγράφουν τις παρατηρήσεις τους και τα συναισθήματα που τους προκαλούν.</p> <p>Διατύπωση υπόθεσης/προβληματισμός Οι μαθητές διατυπώνουν τις απόψεις τους για την ευθύνη των πολιτών όσον αφορά στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την ισότητα σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο.</p> <p>Συλλογή πληροφοριών - δεδομένων Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες, ώστε να ερευνήσουν τους τρόπους με τους οποίους οι πολίτες μπορούν να συμβάλλουν με τις επιλογές τους στη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την εξασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των πολιτών σε ευκαιρίες σε όλους τους χώρους της ανθρώπινης δραστηριότητας. Επίσης, καταστρώνουν σχέδιο δράσης για να μπορέσουν να συμβάλλουν ενεργά στην ενημέρωση της σχολικής κοινότητας για τα παραπάνω θέματα.</p> <p>Συμπεράσματα Οι μαθητές καταγράφουν τα συμπεράσματά τους για την ευθύνη των πολιτών στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.</p> <p>Περαιτέρω δραστηριότητες Οι μαθητές συνεργάζονται με σχολεία της περιοχής τους, ώστε να δημιουργηθεί ένα δίκτυο δράσης και ενημέρωσης. Οι δράσεις ομαδοποιούνται και ανατίθενται σε ομάδες μαθητών με κριτήρια τα ενδιαφέροντα και τις κλίσεις τους. Για παράδειγμα κάποιοι μαθητές αναλαμβάνουν την επικοινωνία μεταξύ των σχολείων και άλλοι την επικοινωνία των δράσεων με την υποστήριξη των εκπαιδευτικών και των γονέων. Προτείνεται η συνεργασία με τοπικούς φορείς όπως τοπικά ΜΜΕ για τη διαφήμιση των δράσεων, τη δημοτική αρχή ως πηγή πληροφόρησης και τη σχολική επιτροπή για πιθανή εξασφάλιση της απαραίτητης υλικοτεχνικής υποδομής υποστήριξης των δράσεων.</p> <p>Τα πορίσματα συγκεντρώνονται στο portfolio. και οι δράσεις στο ιστολόγιο της τάξης ή/και του σχολείου.</p>

Εργαστήριο/τίτλος: Βάζω στόχους και προχωρώ

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Οι μαθητές επιδιώκεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • αξιολογήσουν τις νέες εμπειρίες που απέκτησαν. • αξιολογήσουν τη συμμετοχή τους στις ομάδες και τη συνεισφορά τους στις δράσεις. • εντοπίσουν τις ελλείψεις στις επιλεγμένες δράσεις, αλλά και τα επιτεύγματα τους. • είναι ευέλικτοι και να προσαρμόζουν τη δράση και τις ενέργειές τους ανάλογα με τις δυσκολίες που προκύπτουν. • συνειδητοποιήσουν τη σημασία της ατομικής της συλλογικής ευθύνης στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την αποδοχή του διαφορετικού. 	<p>Οι μαθητές ελέγχουν τις ενέργειές τους, το σχεδιασμό και την υλοποίηση της δράσης τους. Προσδιορίζουν τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν, τις επιλογές που αποδείχθηκαν αποτελεσματικές και τις περιπτώσεις στις οποίες χρειάστηκε να επαναπροσδιορίσουν τον τρόπο δράσης τους.</p> <p>Ελέγχουν το portfolio, μελετούν το περιεχόμενο των εργασιών τους και προχωρούν στο στάδιο της αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης.</p> <p>Ο εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει ένα βίντεο ή ένα τραγούδι μέσα από το οποίο προκύπτει ένα αισιόδοξο μήνυμα για την ειρηνική συνύπαρξη των ανθρώπων και τον σεβασμό των δικαιωμάτων τους. Επισημαίνεται ότι η προσπάθεια των ανθρώπων για τα ανθρώπινα δικαιώματα θα πρέπει να είναι συνεχής και άοκνη, ενώ ο ρόλος του σχολείου και της εκπαίδευσης είναι πολύ σημαντικός προς αυτήν την κατεύθυνση.</p>

Εκπαιδευτικό υλικό/Συνδέσεις

Οι στόχοι του παρόντος προγράμματος συνδέονται με ορισμένους από τους ειδικούς στόχους των μαθημάτων της Νεοελληνικής Γλώσσας, της Ιστορίας, της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής και της Οικιακής Οικονομίας. Η οργάνωση των δραστηριοτήτων, οι διδακτικές μέθοδοι και τα διδακτικά εργαλεία που προτείνονται συνάδουν με τους στόχους των Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών που επικεντρώνονται στην μαθητοκεντρική και βιωματική μάθηση και δίνουν έμφαση στην ομαδοσυνεργατική και διαφοροποιημένη διδασκαλία. Επίσης, αξιοποιούνται οι τέχνες που αποτελούν μία από τις βασικές μορφές πολιτισμικής αυτογνωσίας.

Ενδεικτικές χρήσιμες πηγές πληροφόρησης για τον εκπαιδευτικό:

Σχολεία για όλους:

<https://schoolsforall.org/> ανακτήθηκε στις 30/05/2021.

Άυλη πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδας:

<http://ayla.culture.gr/category/elements-inscribed-in-the-national-inventory-of-ich/> ανακτήθηκε στις 30/05/2021.

Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες (Ελλάδα):

<https://www.unhcr.org/gr/> ανακτήθηκε στις 31/05/2021.

Ελληνική Στατιστική Αρχή:

<https://www.statistics.gr/immigration-data> ανακτήθηκε στις 30/05/2021.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Στατιστικές για τη Μετανάστευση στην Ευρώπη:

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/statistics-migration-europe_el ανακτήθηκε στις 30/05/2021.

Γενική Γραμματεία Ισότητας:

<http://www.isotita.gr> ανακτήθηκε στις 31/05/2021.

Forum των Νέων της Ευρώπης:

<http://www.youthforum.org> ανακτήθηκε στις 30/05/2021.

Ανοικτό λογισμικό για τη δημιουργία συννεφόλεξων:

<https://wordart.com/> ανακτήθηκε στις 31/05/2021.

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

Στο παρόν πρόγραμμα προτείνεται ο εμπλουτισμός των δραστηριοτήτων με συνεργασία με φορείς του δημόσιου τομέα και της τοπικής αυτοδιοίκησης για την ενημέρωση των μαθητών για θέματα σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη μετανάστευση. Επιπλέον, προτείνεται η συνεργασία με φορείς, όπως η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες στην Ελλάδα και ο Συνήγορος του Πολίτη που δραστηριοποιούνται στην κατεύθυνση της ενημέρωσης των πολιτών και της προστασίας των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Επίσης, η επικοινωνία και συνεργασία με ΜΚΟ κρίνονται σημαντικές καθώς οι μαθητές μπορούν να ενημερωθούν για μηχανισμούς διασφάλισης της διαβίωσης των μεταναστών σε συνθήκες ασφάλειας και ισότιμης πρόσβασης στην εκπαίδευση, την υγεία και την εργασία. Οι επίσημοι αυτοί φορείς μπορούν να παρέχουν έγκυρη ενημέρωση και χρήσιμο ενημερωτικό υλικό. Εναλλακτικές προτάσεις συνεργασίας είναι οι επισκέψεις σε χώρους φιλοξενίας και εργασίας μεταναστών και λήψη συνεντεύξεων από ανθρώπους που εργάζονται ή/και φιλοξενούνται σε αυτές τις δομές.

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

Η αξιολόγηση των μαθητών και της μαθησιακής διαδικασίας γίνεται σε όλη τη διάρκεια διεξαγωγής των εργαστηρίων με φύλλα εργασίας, που περιλαμβάνουν φάσεις καταιγισμού ιδεών, διαλόγου, ερωτήσεις κατανόησης, ερωτήσεις γενικεύσεων, ερωτήσεις αναστοχασμού. Τα ευρήματα της διερεύνησης που πραγματοποιούν οι μαθητές στα πλαίσια των δραστηριοτήτων και τα συμπεράσματα στα οποία καταλήγουν ανακοινώνονται σε επίπεδο τάξης και πολλά από αυτά δημοσιοποιούνται στο σύνολο της σχολικής μονάδας. Η διάχυση των δεδομένων και των συμπερασμάτων επεκτείνεται και σε άλλες σχολικές μονάδες με τη δημιουργία συνεργασιών και αλληλεπιδράσεων σε επίπεδο δικτύου σχολείων. Οι μαθητές προχωρούν στην ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας συμμετέχοντας σε τοπικά μαθητικά φεστιβάλ με αφίσες, ή/και παρουσιάζοντας τις εργασίες τους, αξιοποιώντας τις δυνατότητες της τεχνολογίας και του διαδικτύου (αναρτήσεις σε blog, δημιουργία e-book, ανακοινώσεις σε τοπικά ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης).

Υποδειγματικό Υλικό - Δειγματικά Φύλλα εργασίας

Εργαστήριο 3- Μιλώ για τον τόπο καταγωγής μου και μαθαίνω για τους τόπους καταγωγής των συνομηλίκων μου
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στόχοι

Οι μαθητές να:

- κατανοούν τις ομοιότητες και τις διαφορές τους με τους συνομηλίκους τους.
- επιχειρηματολογούν υπέρ της διατήρησης της πολιτισμικής ταυτότητας ως παράγοντα ειρηνικής συνύπαρξης και ανάπτυξης των λαών.
- αποκτούν θετικά κίνητρα για την ενασχόληση με τη λαογραφία του τόπου τους.
- επιλέγουν και να αξιολογούν με κριτική ματιά τα στοιχεία που συλλέγουν από την έρευνά τους.
- ενημερώνονται για στάσεις ζωής διαφορετικές από τις δικές τους.
- εξοικειώνονται με τις ψηφιακές πηγές πληροφόρησης.
- αναπτύσσουν οργανωτικές ικανότητες.

Πρόκληση ενδιαφέροντος

Να παρατηρήσετε τις εικόνες και να καταγράψετε την άποψή σας για τη χώρα καταγωγής των ανθρώπων που απεικονίζονται, αλλά και να υποθέσετε τις συνήθειές τους. Ποια συναισθήματα σάς γεννιούνται;

.....

Διατύπωση υπόθεσης/προβληματισμός

Πιστεύετε ότι οι συνήθειες της καθημερινότητας και τα ενδιαφέροντα των ανθρώπων στα διαφορετικά κράτη παρουσιάζουν ομοιότητες;

.....

Συλλογή πληροφοριών – δεδομένων

Να πραγματοποιήσετε έρευνα για τον τρόπο ζωής σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας, όπως το πώς είναι οργανωμένη η εκπαίδευση, τις συνήθειες της καθημερινότητας, τα έθιμα, τις μεγάλες γιορτές, τους γάμους, το φαγητό, τα παιχνίδια των παιδιών, τόσο στην Ελλάδα όσο και σε άλλες χώρες. Να καταγράψετε τα ευρήματά σας.

.....

Συμπεράσματα

Σε ποια συμπεράσματα καταλήγετε σχετικά με τις πιθανές ομοιότητες και τα κοινά χαρακτηριστικά των συνηθειών, των εθίμων σε διάφορους πολιτισμούς;

.....

Τι θα μπορούσαν να υποδεικνύουν αυτές οι ομοιότητες;

.....

Γενικεύσεις

Ποια είναι η γνώμη σας σχετικά με τη διατήρηση των συνηθειών και των εθίμων των ανθρώπων που μεταναστεύουν και στον τόπο και τις χώρες προορισμού τους;

Μπορείτε να προτείνετε τρόπους προστασίας και διατήρησης των παραπάνω συνηθειών και εθίμων;

Περαιτέρω δραστηριότητες

Να συγκεντρώσετε στοιχεία για την πόλη/χωριό καταγωγής σας και αφού τα ανακοινώσετε στην τάξη να τα χρησιμοποιήσετε για να φτιάξετε ένα σύντομο ταξιδιωτικό οδηγό.

Εργαστήριο 4- Έργα τέχνης και παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στόχοι

Οι μαθητές να:

- εξηγούν τους λόγους για τους οποίους τα έργα τέχνης και τα μνημεία είναι μέρος της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.
- συνδέουν τα έργα τέχνης και τα μνημεία με το κοινωνικό γίνεσθαι.
- επιχειρηματολογούν υπέρ της διατήρησης του χαρακτήρα των μνημείων.
- προτείνουν λύσεις και μέτρα προστασίας των μνημείων και των έργων τέχνης.
- παίρνουν αποφάσεις με κριτική σκέψη.
- αναπτύσσουν δεξιότητες ενεργού πολίτη.

Πρόκληση ενδιαφέροντος

Να παρατηρήσετε τις εικόνες και να καταγράψετε τα στοιχεία που σας εντυπωσιάζουν και τα συναισθήματά σας.

Πως κατά τη γνώμη σας συνδέονται τα εικονιζόμενα αντικείμενα;

Διατύπωση υπόθεσης/προβληματισμός

Να διατυπώσετε τη γνώμη σας για την αξία των έργων τέχνης και των μνημείων στη διατήρηση της ιστορικής μνήμης.

Πώς συνδέονται τα έργα τέχνης με την καθημερινή ζωή και τις διάφορες πτυχές της ανθρώπινης δραστηριότητας; Πως συνδέονται με την πολιτισμική ταυτότητα;

Συλλογή πληροφοριών - δεδομένων

Να επιλέξετε έργα τέχνης και μνημεία που σας ενδιαφέρουν και να συγκεντρώσετε στοιχεία σχετικά με αυτά (φωτογραφίες, περίοδος κατασκευής, πολιτισμός που άκμαζε την περίοδο κατασκευής, που βρίσκονται με ποια έθιμα και θρησκεία

πιθανώς συνδέονται, ποιες είναι οι ιδιαίτερες κοινωνικοπολιτικές συνθήκες της περιόδου κατασκευής κ.α.).

Συμπεράσματα

Να καταγράψετε τα συμπεράσματά σας για την πιθανή αξία των μνημείων και των έργων τέχνης στη διατήρηση της ιστορικής μνήμης και την ανάπτυξη των πολιτών.

Γενικεύσεις

Να γράψετε την άποψή σας για την πρόθεση μετατροπής ενός παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κτηρίου σε ένα πολυώροφο χώρο στάθμευσης.

Να προτείνετε λύσεις για την προστασία των μνημείων από τη φθορά λόγω ρύπανσης.

Περαιτέρω δραστηριότητες:

Σε τι αναφέρεται η άυλη πολιτισμική κληρονομιά της UNESCO; Να δώσετε παραδείγματα από τον ελλαδικό χώρο.

Εργαστήριο 5- Διαφορετική καταγωγή, ίδια δικαιώματα-αποτίμηση σημερινών δεδομένων-κοινωνική ιδιότητα του πολίτη

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στόχοι

Οι μαθητές να:

- κατανοούν το φαινόμενο και τους λόγους της μετανάστευσης.
- αντιλαμβάνονται τον κοινωνικό αποκλεισμό που υφίστανται οι άνθρωποι λόγω της μετανάστευσης.
- σέβονται τη διαφορετικότητα στο σχολείο και στο κοινωνικό τους περιβάλλον.
- τάσσονται υπέρ της πρόσβασης σε ίσες ευκαιρίες εργασίας, αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης για όλους.
- παίρνουν πρωτοβουλίες για τη διασφάλιση της αποδοχής της διαφορετικότητας στο σχολείο.
- συμμετέχουν σε δημοκρατικό διάλογο και να επιχειρηματολογούν.

Πρόκληση ενδιαφέροντος

Να δημιουργήσετε συνεφόλεξα με τις λέξεις που κατά τη γνώμη σας σχετίζονται με τη διαφορετική καταγωγή, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τους λόγους που αναγκάζουν τους ανθρώπους να μεταναστεύσουν.

Διατύπωση υπόθεσης/προβληματισμός

Να διατυπώσετε την άποψή σας σχετικά με το δικαίωμα του ανθρώπου στην προσωπική ελευθερία και ασφάλεια, το δικαίωμα στην υγεία και την εργασία.

.....
.....

Τα παραπάνω δικαιώματα προσφέρονται ή πρέπει να προσφέρονται υπό προϋποθέσεις;

.....
.....

Συλλογή πληροφοριών – δεδομένων

Να διερευνήσετε τις συνθήκες πρόσβασης των μεταναστών στις δομές υγείας, εκπαίδευσης και σε τομείς εργασίας.

.....
.....

Να εντοπίσετε πιθανά προβλήματα, αλλά και τις ευκαιρίες που δίνονται σε ανθρώπους που μεταναστεύουν;

.....
.....

Συμπεράσματα

Να καταγράψετε τα συμπεράσματά σας σχετικά με τις συνθήκες και τους παράγοντες που διαμορφώνουν και καθορίζουν τη θέση των μεταναστών στις χώρες προορισμού.

.....
.....

Γενικεύσεις

Πιστεύετε ότι οι γυναίκες που μεταναστεύουν αντιμετωπίζουν σοβαρότερα προβλήματα ασφάλειας και κίνδυνο εκμετάλλευσης σε σχέση με τους άνδρες; Ποιες λύσεις θα προτείνατε για την αντιμετώπιση της βίας που δέχονται οι γυναίκες στο ενδοοικογενειακό και το κοινωνικό περιβάλλον;

.....
.....

Περαιτέρω δραστηριότητες:

Να πάρετε συνεντεύξεις από ανθρώπους που χρειάστηκε να μεταναστεύσουν και να τις δημοσιεύσετε μετά από έγκριση στο ιστολόγιο της τάξης.

.....
.....

Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθητή και της μαθησιακής διαδικασίας πραγματοποιείται σύμφωνα με το μοντέλο της περιγραφικής αξιολόγησης από την οποία αναδεικνύονται με σαφήνεια τόσο τα δυνατά σημεία των μαθητών και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μάθησης, όσο και τα σημεία εκείνα που χρειάζεται να βελτιωθούν. Μερικές μέθοδοι περιγραφικής αξιολόγησης είναι η αυτοαξιολόγηση, η ετεροαξιολόγηση, η παρατήρηση, το portfolio του μαθητή και οι συζητήσεις. Σε κάθε περίπτωση τα κριτήρια αξιολόγησης χρειάζεται να καθορίζονται με σαφήνεια και να στοχεύουν στην αποτύπωση του βαθμού ανάπτυξης των δεξιοτήτων του μαθητή και της αλλαγής των στάσεων και των συμπεριφορών του. Οι μαθητές συμπληρώνουν φύλλο αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης, ώστε να εξασφαλίζεται η συμμετοχή των ίδιων στην αξιολογική διαδικασία.

Στη μέθοδο της παρατήρησης ο εκπαιδευτικός, πριν την εκπόνηση του προγράμματος, προσδιορίζει αυτό που θέλει να παρατηρήσει, ποιος είναι ο στόχος της παρατήρησης και με ποιο τρόπο θα καταγράψει τα δεδομένα. Για παράδειγμα, μπορεί να παρατηρεί τους μαθητές του σχετικά με το αν παίρνουν πρωτοβουλίες καθώς εργάζονται με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας, αν είναι οργανωτικοί, αν επιχειρηματολογούν, αν δείχνουν ενδιαφέρον για την εργασία που τους έχει ανατεθεί, αν συνεισφέρουν στη δημιουργία του τελικού παραδοτέου. Ο εκπαιδευτικός καταγράφει τις παρατηρήσεις του σε πίνακα με διαβαθμισμένη κλίμακα. Βέβαια η παρατήρηση μπορεί να γίνει μη δομημένα και δεν είναι απαραίτητο να εφαρμόζεται σε όλους τους μαθητές.

Στην αξιολόγηση αξιοποιείται και το portfolio του μαθητή στο οποίο έχουν συγκεντρωθεί όλες οι εργασίες που έχει αναλάβει.

Στην αξιολόγηση με συζήτηση ο εκπαιδευτικός μπορεί να θέσει ερωτήσεις στους μαθητές που σχετίζονται με τα θέματα του προγράμματος. Για παράδειγμα για το παρόν πρόγραμμα μπορεί να θέσει ερωτήσεις, όπως:

Μπορείτε να σκεφτείτε λύσεις, ώστε οι μετανάστες να έχουν ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση και την εργασία;

Αν ήσασταν πολιτικοί τι θα αλλάζατε, στη διάρκεια της θητείας σας, σχετικά με τα δικαιώματα των μεταναστών;

Τι θα μεταφέρετε στους γονείς σας για αυτά που μάθατε σχετικά με πολιτισμική ταυτότητα;

Ποια πιστεύετε ότι είναι τα συναισθήματα των ανθρώπων που αναγκάζονται να μεταναστεύσουν;

Ποιος πιστεύετε ότι είναι ο ρόλος της εκπαίδευσης στη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων;

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης και ετερο-αξιολόγησης

Ενδεικτικό φύλλο αυτο-αξιολόγησης: Τι κατέκτησα από το πρόγραμμα;

Πιστεύω ότι:	καθόλου	λίγο	αρκετά	πολύ
μπορώ να εξηγήσω τι είναι η πολιτισμική ταυτότητα.				
κατανοώ την αξία των μνημείων.				
δέχομαι το διαφορετικό τρόπο με τον οποίο εκφράζουν τα συναισθήματα τους οι συμμαθητές μου.				
συμμετείχα στις ομαδικές εργασίες που μου ανατέθηκαν.				
μπορώ να προτείνω λύσεις, ώστε στο μέλλον όλοι να έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση.				
δίνω ευκαιρίες στους συμμαθητές μου να συμμετέχουν ισότιμα στις δραστηριότητες του σχολείου.				
κατανοώ ότι οι συμμαθητές μου μπορούν να έχουν διαφορετική άποψη από εμένα.				
μπορώ να παρουσιάσω τα αποτελέσματα της ομάδας μου στην ολομέλεια.				
είμαι έτοιμος να αναλάβω πρωτοβουλία για τη διοργάνωση εκδήλωσης για τα δικαιώματα των μεταναστών.				

Ενδεικτικό φύλλο ετερο-αξιολόγησης:

Πιστεύω ότι ο συμμαθητής μου:	καθόλου	λίγο	αρκετά	πολύ
μπορεί να ορίσει την έννοια της πολιτισμικής ταυτότητας.				
πρότεινε δράσεις επικοινωνίας των συμπερασμάτων της ομάδας μας.				
πραγματοποίησε διαδικτυακή έρευνα για τα θέματα που μελετήθηκαν.				
διατύπωσε τις απόψεις του για τα θέματα που ερευνήθηκαν.				
άκουσε τις γνώμες των άλλων.				
αντιμετώπισε τις διαφωνίες με ευγένεια.				
συμμετείχε ενεργά στην ολοκλήρωση του τελικού παραδοτέου.				

Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

Στο portfolio περιλαμβάνονται τα φύλλα αυτο-αξιολόγησης, και ετερο-αξιολόγησης, τα οποία συμπληρώνει ο μαθητής.

Στο portfolio οι μαθητές καταγράφουν τις προσδοκίες τους, αρχικά και την άποψη και το βαθμό ικανοποίησής τους από τη συμμετοχή τους το πρόγραμμα, στη συνέχεια. Επίσης, καταγράφουν τις νέες εμπειρίες γνώσης και αλληλεπίδρασης με τους συμμαθητές τους και τις διάφορες πηγές πληροφόρησης που τους προσέφερε το πρόγραμμα και περιγράφουν όσα τους άρεσαν και όσα τους εντυπωσίασαν. Επισημαίνουν τα ενδιαφέροντα σημεία του προγράμματος, αλλά και εκείνα που κατά την γνώμη τους χρειάζονται αλλαγές και γράφουν τις δικές τους προτάσεις που θα βελτίωναν το πρόγραμμα σύμφωνα με τις επιδιώξεις τους. Ακόμη οι μαθητές μπορούν να προτείνουν τα νέα θέματα με τα οποία θα ήθελαν να ασχοληθούν στη συνέχεια, με έναυσμα το παρόν πρόγραμμα.

Οι μαθητές καταγράφουν το βαθμό ικανοποίησης τους από τον τρόπο με τον οποίο συνεργάστηκαν με τους συμμαθητές τους στις ομάδες. Τέλος ενσωματώνουν στο portfolio το υλικό που δημιούργησαν στις ατομικές και τις ομαδικές εργασίες που τους ανατέθηκαν, όπως φωτογραφίες, κείμενα με τις απόψεις και τα συναισθήματά τους, συνεντεύξεις, αναλύσεις στατιστικών δεδομένων κ.α..